

Warszawa, 21 sierpnia 2025 r.

DKA.kj.092.4.2024

Pan
prof. dr hab. Mariusz Matyka
Dyrektor
Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
– Państwowego Instytutu Badawczego
w Puławach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ art. 35 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych² oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach, ul. Czartoryskich 8, 24-100 Puławy⁴, kontrolę w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowej udzielonej na 2024 r., w okresie od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

Zgodnie z art. 47 w związku z art. 46 ust. 1–3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, po rozpatrzeniu zastrzeżeń do *Projektu wystąpienia pokontrolnego*, przekazuję Panu Dyrektorowi *Wystąpienie pokontrolne*.

I. Informacje o kontroli

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Departamentu Kontroli i Audytu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

1. [REDACTED] – główny specjalista⁵,
2. [REDACTED] – główny specjalista⁶,
3. [REDACTED] – główny specjalista⁷,
4. [REDACTED] – główny specjalista⁸.

Czynności kontrolne realizowano w okresie od 24.04. do 27.06.2025 r. Prowadzono je hybrydowo, tj. w sposób zdalny, jak również w siedzibie Instytutu.

W okresie objętym kontrolą funkcję dyrektora Instytutu pełnili: Mariusz Matyka⁹, a wcześniej Wiesław Oleszek¹⁰.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 534.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.

⁴ Dalej: Instytut lub IUNG-PIB.

⁵ Upoważnienie do kontroli nr 5a/2025 z 15.04.2025 r.

⁶ Upoważnienie do kontroli nr 5b/2025 z 15.04.2025 r.

⁷ Upoważnienie do kontroli nr 5c/2025 z 15.04.2025 r.

⁸ Upoważnienie do kontroli nr 5d/2025 z 15.04.2025 r.

⁹ Od 15.02.2024 r.

¹⁰ W okresie 3.10.2019 r. – 14.02.2024 r.

II. Ocena ogólna skontrolowanej działalności

W zakresie wykorzystania dotacji celowej udzielonej na realizację wskazanych zadań oraz zakup urządzeń/aparatury ustalono, co następuje:

1. Poniesione przez Instytut koszty poszczególnych rodzajów nie przekroczyły wielkości określonych w kosztorysie stanowiącym załącznik do umowy dotacji celowej.

Zgodnie z umową, ewidencja księgowa dotacji celowej w 2024 r. prowadzona była na wyodrębnionych kontach księgowych jednostki, w sposób przejrzysty i umożliwiający identyfikację wydatków finansowanych ze środków dotacji celowej oraz otrzymanych środków.

2.1. Zadania sfinansowane z dotacji zostały prawidłowo zrealizowane oraz osiągnięto zakładane cele. Wykonanie było nieterminowe w 6 na 11 kontrolowanych zadań (2.2., 2.3, 4.1, 5.0, 6.1, 6.2). W zadaniu 6.2 nie został zrealizowany miernik w postaci przygotowania publikacji podsumowującej wykonanie zadania. Wydatki potwierdzone zbadanymi dokumentami służyły realizacji zadań, przy czym usługi szkoleniowe zrealizowane w grudniu 2024 r. powinny być realizowane wyprzedzająco i w pełni służyć realizacji powierzonych zadań. Wydatki mieściły się w kwotach określonych w kosztorysie, a niewykorzystane środki zostały zwrócone.

2.2. Zadania były realizowane przez pracowników, których zakresy obowiązków zawierały postanowienia dot. udziału w realizacji zadań dotacji celowej MRiRW, a kompetencje wynikające z wykształcenia pokrywały się z opisem zadań w ramach dotacji i wspierały ich realizację.

Indywidualne miesięczne karty pracy były prowadzone w sposób umożliwiający wyodrębnienie czasu pracy poświęconego na realizację zadań dotacji od innych zadań.

Instytut w ramach dotacji nie rozliczał kosztów umów cywilno-prawnych zawartych z pracownikami oraz godzin nadliczbowych.

2.3. Zawarte umowy zlecenia były związane z realizacją zadań dotacji celowej, służyły jej realizacji, zawierały postanowienia zabezpieczające interes Instytutu oraz zostały prawidłowo odebrane i rozliczone.

2.4. Wydatki w zakresie opłat konferencyjnych i usług szkoleniowych były celowe, związane z realizacją zadań dotacji celowej i zostały prawidłowo opisane i rozliczone.

2.5. Przy wydatkowaniu środków z dotacji zachowano zasadę uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i gospodarnego dokonywania wydatków. Wybór wykonawców odbywał się w sposób przejrzysty i uczciwy, z uwzględnieniem różnych ofert dostępnych na rynku. Podejmowane przez Instytut działania świadczą o racjonalnym gospodarowaniu środkami publicznymi.

2.6. W zakresie kontroli finansowej sprawdzanych dokumentów księgowych nie stwierdzono nieprawidłowości. Płatności były realizowane w terminie.

3. Instytut nie w pełni należycie wykonał obowiązki informacyjne wynikające z rozporządzenia¹¹. Informacje widniejące na tablicach informacyjnych, zamieszczone na stronie internetowej oraz na profilu na portalu facebook były niepełne, nie zawierały wszystkich elementów, jakich wymaga rozporządzenie. Tablice informacyjne zostały zamontowane po terminie. Informacje znajdujące się na facebooku były umieszczane wybiórczo, nie dotyczyły wszystkich zadań realizowanych dzięki finansowaniu z dotacji celowej.

¹¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 953, z późn. zm.).

Instytut nie przekazał informacji dotyczących plakatów informacyjnych, pomimo sformułowania pytania w tym zakresie przez kontrolujących.

W odniesieniu do wskazanych słabości i niedociągnięć przedstawiono zalecenia pokontrolne, które sformułowane są w części IV na końcu niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*.

III. Oceny i ustalenia szczegółowe.

1. Rozliczenie finansowe dotacji celowej.

1.1 Wielkość i rodzaj wydatków

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi 17.06.2024 r. zawarł z Instytutem umowę przyznającą dotację celową (nr DIW.ib.070.8.2024), zmienioną dwoma aneksami (10.10.2024 r., 7.11.2024 r.).

Suma wydatków sfinansowanych z dotacji wyniosła 12 773 649,90 zł, z czego wydatki bieżące stanowiły 11 391 101,85 zł, a wydatki majątkowe: 1 382 548,05 zł.

Rozliczenie z wykonania umowy Minister zatwierdził 14.02.2025 r. Instytut zwrócił terminowo¹² niewykorzystane środki dotacji w wysokości 167 350,10 zł.

Zgodnie z umową Instytut przekazywał terminowo miesięcznie na rachunek MRiRW uzyskane przychody (odsetki bankowe) związane z dotacją celową. Łącznie przekazano 150,44 zł.

Poniesione koszty poszczególnych rodzajów nie przekroczyły wielkości określonych w kosztorysie stanowiącym załącznik do umowy dotacji celowej.

Rodzaj kosztów według kosztorysu	Suma kosztów według realizacji	Wartość skontrolowanych dowodów księgowych
Koszty majątkowe	1 382 548,05 zł	1 382 548,05 zł (100%)
Wynagrodzenia osobowe	5 659 885,00 zł	799 341,24 zł (14,1%)
Wynagrodzenia bezosobowe	127 600,00 zł	3 800,00 zł (3,0%),
Materiały i wyposażenie	1 234 006,00 zł	281 186,48 zł (22,8%),
Usługi obce	995 748,16 zł	336 580,29 zł (33,8%),
Podróże służbowe	280 358,30 zł	66 827,20 zł (23,8%),
Pozostałe koszty bezpośrednie	829 668,39 zł	212 294,99 zł (25,6%).
SUMA:	10 509 813,90 zł	3 082 578,25 zł (29,3%)

Notatka z wyboru próby do kontroli obejmująca kryteria wyboru próby oraz wykaz zbadanych dokumentów księgowych znajduje się w aktach kontroli.

¹² 10.01.2025 r. i 15.01.2025 r.

Instytut otrzymał zgodnie z umową również zwrot kosztów ogólnych wysokości 2 263 836,00 zł jako 40% faktycznie poniesionych na realizację zadań kosztów wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi.

1.2 Wyodrębnienie ewidencji księgowej

Zgodnie z § 3 umowy dotacji celowej, Instytut prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji i wydatków dokonywanych z tych środków, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹³, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

W Instytucie w 2024 r. wprowadzono¹⁴ do zasad polityki prowadzenia rachunkowości Załącznik nr 52 – Procedury dotyczące realizacji dotacji celowej finansowanej ze środków Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Określono w nim m.in. zasady ewidencjonowania poniesionych kosztów związanych z dotacją.

Środki otrzymane z dotacji celowej były ewidencjonowane na koncie 846 „Dochody przyszłych okresów działalność naukowo-badawcza”. Odrębna ewidencja była prowadzona na środki przeznaczone na sfinansowanie wydatków bieżących (846-02-05) oraz na sfinansowanie wydatków majątkowych (846-02-06).

Wydatki związane z dotacją celową w 2024 r. były ewidencjonowane na koncie 506 „Koszty dotacji celowej”, w podziale na poszczególne zadania i rodzaje kosztów. Wydatki majątkowe ewidencjonowano na koncie 080 „Środki trwałe w budowie”.

2. Realizacja zadań objętych dotacją celową.

2.1. Prawdliwość realizacji wybranych zadań finansowanych z dotacji celowej.

2.1.1. Dotacja została udzielona na realizację 23 zadań, z czego 6 obejmowało wydatek majątkowy. Kontrola poddano prawidłowość realizacji wybranych 11 zadań finansowanych z dotacji celowej:

- Zadanie 1.1 „Racjonalne nawożenie”,
- Zadanie 1.2 „Doskonalenie internetowej bazy danych o produktach nawozowych”,
- Zadanie 1.8 „Zastosowanie dronów w rolnictwie”,
- Zadanie 2.1 „Ochrona gleb użytkowanych rolniczo”,
- Zadanie 2.2 „Prowadzenie monitoringu zadań i podtopień na potrzeby wybranych interwencji Planu Strategicznego na lata 2023-2027, w tym ekoschematu „Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych”,
- Zadanie 2.3 „Badania i wsparcie analityczne z zakresu instrumentów polityki klimatycznej mającej znaczenie dla sektora rolnego oraz potencjału wdrożenia rolnictwa węglowego w gospodarstwach rolnych”,
- Zadanie 4.1 „Identyfikacja problemów oraz doskonalenie płodozmianu i gospodarki nawozowej w gospodarstwach ekologicznych o różnych profilach produkcji”,
- Zadanie 4.2 „Ocena przydatności do uprawy w ekologicznym systemie produkcji odmian zbóż jarych i ozimych oraz roślin bobowatych”,
- Zadanie 5.0 „Ewaluacja PROW 2014-2020, PS WPR i wsparcie analityczne z zakresu Wspólnej Polityki Rolnej”,
- Zadanie 6.1 „Analiza potencjału podaży biomasy w 2024 r. na poziomie krajowym i regionalnym – ze szczególnym uwzględnieniem upraw kukurydzy i rzepaku”,

¹³ Dz.U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.

¹⁴ Aneks Nr 42/DFK/2024 z dnia 28 października 2024 r. do Zarządzenia Wewnętrznego Nr 1/DFK/2002 Dyrektora Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach z dnia 20 maja 2002 r. w sprawie przyjętych zasad polityki prowadzenia rachunkowości w Instytucie Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.

- Zadanie 6.2 „Badania z zakresu potencjału redukcji emisji gazów cieplarnianych w uprawach rolnych na cele energetyczne”.

2.1.2. Finansowane z dotacji celowej zadania zostały w pełni zrealizowane i osiągnięto wskazane cele. Zadania zostały zrealizowane terminowo, z zastrzeżeniami dotyczącymi pięciu zadań: 2.2, 2.3, 4.1, 5.0. oraz 6.1.

W przypadku zadania 2.2. przekazanie wyniku monitoringu w postaci danych cyfrowych do ARiMR miało nastąpić w terminie do 2.10.2024 r., a raport dla MRiRW szczegółowo opisujący problematykę monitorowania zdalnego ukierunkowanych działań retencyjnych na TUZ oraz cennych siedliskach przyrodniczych, wraz ze wskazaniem kierunków rozwoju systemu miał być przekazany do 15.11.2024 r. W obu przypadkach wyznaczone terminy zostały przekroczone. Przekazanie wyniku monitoringu nastąpiło 3.10.2024 r., a raport przesłano do MRiRW 15.01.2025 r.

Zadania 2.3, 4.1, 5.0, 6.1 i 6.2 zgodnie z harmonogramem miały być wykonane do 31.12.2024 r.

- zadanie 2.3 – raport końcowy został wysłany 30.01.2025 r.,
- zadanie 4.1 – raport dot. oceny emisji podtlenku azotu przekazano 17.02.2025 r.,
- zadanie 5.0 – raport dot. analizy danych z naboru 2023 r. dla wybranych instrumentów wsparcia PS WPR 2023-2027 przesłano 7.01.2025 r.,
- zadanie 6.1 – raporty oraz wyniki modelowania przeznaczone do publikacji, które zostały określone w mierniku przekazano 9.01.2025 r.
- zadanie 6.2 – publikacja podsumowująca wykonanie zadania została opublikowana 31.03.2025 r.

2.1.3. Zakładane wartości mierników zostały w przeważającym stopniu osiągnięte (z opisanymi powyżej zastrzeżeniami dotyczącymi terminowości). Jeden z mierników zadania 6.2, publikacja podsumowująca jego wykonanie, nie został zrealizowany.

Mierniki były dopasowane do założeń i celów realizowanych zadań. Dla każdego z kontrolowanych zadań przewidziano opracowania w formie pisemnej (raporty, ekspertyzy, opracowania, publikacje) mające dokumentować zakres oraz efekty wykonywanych prac lub szczegółowo opisywać wyniki prowadzonych badań. Ponadto wyznaczniki realizacji miały formę przygotowania baz danych lub aplikacji (zadania 1.1, 2.3, 4.1, 4.2, 6.2), organizacji spotkań konsultacyjnych, warsztatów, konferencji (zadania 2.1, 2.3, 4.1, 4.2, 6.2), opracowania ram monitoringu lub przekazania wyników (zadania 2.1, 2.2), a także opracowania wyników ankiet (zadanie 4.1).

Jednym z mierników wykonania zadania 6.2 była publikacja podsumowująca realizację na temat warunków glebowych uprawy rzepaku i kukurydzy w Polsce na potrzeby szacowania emisyjności. Instytut złożył projekt publikacji do wydawnictwa 23.12.2024 r. Tekst wrócił do autorów po recenzji 25.02.2025 r., jego akceptacja po wniesieniu korekt miała miejsce 27.02.2025 r., zaś opublikowanie w czasopiśmie 31.03.2025 r. W rozliczeniu końcowym wskazano, że miernik został zrealizowany w 100%. Tymczasem dokument ten został podpisany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi 14.02.2025 r., kiedy publikacja była cały czas na etapie przygotowania, czyli *de facto* jeszcze jej nie było. Oznacza to, że miernik nie został osiągnięty.

2.1.4. Wydatki potwierdzone zbadanymi dokumentami służyły realizacji zadań finansowanych z dotacji celowej.

a) Zadanie 1.8:

- Indykatory hydrowrażliwe zostały zakupione 19.12.2024 r., pod koniec terminu na realizację zadania. Instytut wyjaśnił, że wykonawca dostarczył towar w dwóch

terminach (uprzednio informując, że realizacja zamówienia będzie podzielona). W pierwszym terminie dostawca dostarczył indykatory, które posiadał na stanie magazynowym (70% zamówienia). Pozostałe zostały przekazane przy drugiej dostawie, razem z fakturą. Z tej przyczyny na dokumencie widniała data 19.12.2024 r. (data drugiej dostawy)¹⁵. Część otrzymana wcześniej pozwoliła Instytutowi na wcześniejsze rozpoczęcie doświadczeń i testów. Wykorzystano je do określenia znosów w zależności od wysokości położenia dyszy opryskiwaczy drona od opryskiwanej powierzchni w warunkach półkontrolowanych. Pozostała część, dostarczona w drugim terminie, posłużyła do określenia wielkości otrzymywanej kropli w zależności od ustawień fabrycznych dyszy (porównania wielkości kropli deklarowanej do faktycznej otrzymanej).

- Zgodnie z wyjaśnieniami Instytutu, dostarczony 6.12.2024 roku, tj. na końcowym etapie realizacji, dron wykonywał zobrazowania na potrzeby zadania już we wcześniejszym terminie podczas lotów testowych. Maszyna była konstruowana i konfigurowana na zamówienie. Do realizacji zadania wykorzystano loty testowe nad polami, podczas których Instytut zbierał informację o ogólnym stanie roślin z podłączonej kamery multispektralnej, a w tym czasie wykonawca zbierał podczas lotu informacje nt. działania poszczególnych instrumentów pokładowych, sprawdzane było także bezpieczeństwo.

- b) Zadanie 2.1 i 4.2 – Instytut zakupił dla pracowników szkolenie z analiz wymiarowych, które odbywało się od 12.12.2024 r. do 13.12.2024 r. (data wystawienia faktury 13.12.2024 r.)¹⁶

- W przypadku zadania 2.1 analizy wielowymiarowe były wykorzystane do wstępnej selekcji zmiennych objaśniających do modelowania właściwości gleb. Informacje te były niezbędne do przygotowania raportu dotyczącego zawartości węgla organicznego w glebach Polski oraz opracowania ram monitoringu gleb na potrzeby nowej Dyrektywy KE ws. monitorowania gleby i jej odporności. Zgodnie z harmonogramem, termin na wykonanie zadań był wyznaczony do 31.12.2024 r. Kluczowa część zadania została wykonana przed zakupieniem usługi,

- Przy zadaniu 4.2 szkolenie miało być niezbędne do analiz statystycznych oraz obsługi baz danych, a nabyte przez pracowników umiejętności potrzebne opracowania danych statystycznych na potrzeby sporządzenia raportów z realizacji zadania oraz opracowań naukowych będących efektem prowadzonych badań. Harmonogram przewidywał realizację zadania do 31.12.2024 r.

W obu przypadkach potrzebę zakupu szkolenia uzasadniono poszerzeniem kompetencji pracowników niezbędnych do przygotowania raportów oraz opracowań niezbędnych do realizacji zadań.

- c) Zadanie 2.2 – ubrania robocze zostały zakupione 4.11.2024 r. (data z faktury)¹⁷, na potrzeby konserwacji sieci czujników glebowych. Instytut tłumaczył, że prace były prowadzone w ciągu całego roku, gdyż uszkodzenia czujników z reguły nie są możliwe do przewidzenia. Zespół terenowy chciał być przygotowany na pracę w każdych warunkach atmosferycznych, stąd potrzeba dokonania zakupu.

- d) Zadanie 2.3 – Instytut wyjaśnił, że wskaźniki do monitorowania paliwa dostarczone 6.12.2024 r. (data wskazana w fakturze)¹⁸ zostały zamontowane w ciągnikach używanych w RZD Puławy-Kępa i RZD Błonie-Topola, gdzie wykonywano szacowanie emisji, uwzględniając ilość paliwa w przeliczeniu na uprawę na sezon. Wykonano pomiary testowe, pełne dane miały być dostępne w 2025 r.

- e) Zadanie 6.2:

¹⁵ Faktura nr PP-FA/88/12/2024.

¹⁶ Faktura nr 0059/12/24/FV

¹⁷ Faktura nr F/700

¹⁸ Faktura nr 26/2024

- Szkolenie QGIS z elementami meteorologicznymi zostało zakupione 11.12.2024 r. (data z faktury¹⁹). Wydatek uzasadniono tym, że zdobyte przez pracowników uczestniczących w tym szkoleniu umiejętności zostały wykorzystane podczas opracowywania publikacji podsumowującej realizację zadania. Przekazana informacja nie zmienia ustaleń i oceny kontroli, ponieważ publikacja została opublikowana dopiero 31.03.2025 r., a więc już po rozliczeniu dotacji.
- zakup odzieży roboczej 10.12.2024 r. (data widniejąca na fakturze²⁰) był związany z ciągłym charakterem zadania i koniecznością korzystania z niej podczas wizyt terenowych.

W odniesieniu do wydatków dokonanych na końcowym etapie realizacji zadań kontrola stwierdziła, że wydatki na usługi szkoleniowe zrealizowane w grudniu 2024 r. powinny być realizowane wyprzedzająco i w pełni służyć realizacji powierzonych zadań.

2.1.5. Wydatki w poszczególnych kategoriach mieściły się w kosztorysie dla danego zadania. Część zbadanych wydatków była niższa, niż przewidywał kosztorys. Nie wykorzystano środków w następujących kategoriach:

- usługi obce w zadaniach: 1.1-1152,13 zł (9%), 1.8-79,21 zł (0,07%) 2.2-12,40 zł (0,02%), 5.0-28,00 zł (0,01%),
- podróże służbowe w zadaniach: 1.2-326,66 zł (5%), 2.1-705,15 zł (5,3%), 2.2-24125,29 zł (51%), 4.1-39,05 zł (1%), 4.2-1248,50 zł (12,5%), 5.0-2224,86 zł (14%), 6.1-4808,63 zł (11%), 6.2-302,50 zł (1,7%),
- pozostałe koszty bezpośrednie w zadaniach: 2.1-41,21 zł (0,2%), 2.2-1748,36 zł (40%), 2.3-1372,59 zł (6,5%), 4.1-73,54 zł (0,1%), 6.1-8901,53 zł (75%), 6.2-91,88 zł (4%).

W pozostałych objętych badaniem przypadkach pierwotne założenia były zgodne z rozliczeniem dotacji.

Instytut zwrócił niewykorzystane środki w kwocie 70 898,15 zł.

Zadania sfinansowane z dotacji zostały prawidłowo zrealizowane oraz osiągnięto zakładane cele. Wykonanie było nieterminowe w 5 na 11 kontrolowanych zadań (2.2, 2.3, 4.1, 5.0, 6.1, 6.2). W zadaniu 6.2 nie został zrealizowany miernik w postaci przygotowania publikacji podsumowującej wykonanie zadania. Wydatki potwierdzone zbadanymi dokumentami służyły realizacji zadań, przy czym usługi szkoleniowe zrealizowane w grudniu 2024 r. powinny być realizowane wyprzedzająco i w pełni służyć realizacji powierzonych zadań. Wydatki mieściły się w kwotach określonych w kosztorysie, a niewykorzystane środki zostały zwrócone.

2.2. Wynagrodzenia osobowe.

Do kontroli wybrano dokumentację dot. 11 pracowników Instytutu, których wynagrodzenia były finansowane z dotacji celowej²¹. Notatka z wyboru próby do kontroli obejmująca kryteria wyboru próby znajduje się w aktach kontroli.

2.2.1. Kompetencje pracowników i zakresy obowiązków

W wyniku kontroli stwierdzono, że zakresy obowiązków pracowników zawierały postanowienia dotyczące udziału w realizacji zadań dotacji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w tym dotacji celowej. Kompetencje pracowników wynikające z wykształcenia pokrywały się z opisem zadania w ramach dotacji i wspierały ich realizację:

- zadanie 1.1. i 1.2 – profesor nauk rolniczych,

¹⁹ Faktura nr F 0120/2024

²⁰ Faktura nr FV/34/12/2024

²¹ Po 1 pracowniku w zadaniach: 1.1 – za październik, 1.2 – za wrzesień, 1.8 – za grudzień, 2.1 – za listopad, 2.2 – za luty, 2.3 – za lipiec, 4.1 – za październik, 4.2 – za listopad, 5.0 – za listopad, 6.1 – za wrzesień, 6.2 – za listopad.

- zadanie 1.8 – doktor habilitowany nauk rolniczych w zakresie agronomii,
- zadanie 2.1 – doktor habilitowany w specjalności gleboznawstwo i fizyka gleb,
- zadanie 2.2 – doktor habilitowany w dyscyplinie agronomia,
- zadanie 2.3 – doktor nauk przyrodniczych,
- zadanie 4.1 – magister inżynier ochrony środowiska,
- zadanie 4.2 – doktor w zakresie biologii molekularnej²²,
- zadanie 5.0 – doktor nauk rolniczych w dyscyplinie agronomii,
- zadanie 6.1 – doktor habilitowany w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo,
- zadanie 6.2 – profesor nauk rolniczych.

2.2.2. Ewidencja czasu pracy i płace

W Instytucie prowadzono dla pracowników indywidualne miesięczne karty pracy, w których wskazano również, ile godzin danego dnia pracownik przepracował na realizację poszczególnych zadań dotacji. Karty były podpisywane przez pracownika i przyjmowane przez kierownika Zakładu/Działu.

Instytut wyjaśnił²³, że w wynagrodzeniach rozliczanych z dotacji ujmowano urlopy wypoczynkowe i zwolnienia od pracy, które były finansowane przez Instytut. Do rozliczenia czasu pracy ujmowano wyłącznie godziny, w których pracownik przebywał w pracy. W Instytucie nie płacono dopłat za nadgodziny, w stawce nie ujęto takich dodatków.

W ramach dotacji celowej Instytut nie rozliczał kosztów umów cywilno-prawnych z pracownikami.

W wyniku kontroli ustalono, że indywidualne miesięczne karty pracy wszystkich objętych sprawdzeniem pracowników prowadzone były prawidłowo, zawierały podpisy pracowników oraz osób przyjmujących karty. Czas godzinowy danego dnia miesiąca przeznaczony na realizację poszczególnych zadań dotacji był wyodrębniony od innych zadań. Wypłacono wynagrodzenia. Przedstawiono do rozliczenia dotacji celowej wynagrodzenia osobowe wynikające z czasu pracy i odpowiedniej stawki dla danej kategorii pracowników.

Zadania były realizowane przez pracowników, których zakresy obowiązków zawierały postanowienia dot. udziału w realizacji zadań dotacji celowej MRiRW, a kompetencje wynikające z wykształcenia pokrywały się z opisem zadań w ramach dotacji i wspierały ich realizację.

Indywidualne miesięczne karty pracy były prowadzone w sposób umożliwiający wyodrębnienie czasu pracy poświęconego na realizację zadań dotacji od innych zadań.

Instytut w ramach dotacji nie rozliczał kosztów umów cywilno-prawnych zawartych z pracownikami oraz godzin nadliczbowych.

2.3. Wynagrodzenia bezosobowe.

Do kontroli wybrano 2 umowy zlecenia, które zostały sfinansowane z dotacji celowej.

Umowa zlecenia z 3.09.2024 r. z rolnikiem, który brał udział w badaniach ankietowych dot. gospodarstw ekologicznych w ramach zadania 4.1, została zawarta na wykonanie usługi „Przedstawienie danych liczbowych w ankiecie gospodarstwa”. Wykonanie usługi określono od 4.11 do 4.12.2024 r. za kwotę 2 000 zł brutto. Umowa była poprzedzona zbiorczym wnioskiem o zawarcie umów zlecenia z 3.09.2024 r.²⁴, zawierającym cel i uzasadnienie ich

²² Szwedzki Uniwersytet Nauk Przyrodniczych

²³ W piśmie z 4.07.2025 r., znak: DFK.080.12.2025.

²⁴ Wniosek o zawarcie umowy dla 30 rolników indywidualnych biorących udział w badaniach ankietowych dotyczących gospodarstw ekologicznych, zgodnie z umową dotacji.

zawarcia oraz akceptacje na poszczególnych etapach jego rozpatrywania. Umowa była zawarta przed rozpoczęciem jej realizacji. Podpisany został protokół odbioru, wykonawca wystawił rachunek wraz z podpisaną ewidencją godzin wykonywania umowy zlecenia, który został prawidłowo rozliczony i wypłacono wynagrodzenie zgodnie z umową. Nie było opóźnień w odbiorze przedmiotu zlecenia. Zawarta umowa była związana z zadaniem dotacji i służyła jego realizacji.

Umowa zlecenia z 3.09.2024 r. z rolnikiem, który prowadził ankietę dot. organizacji gospodarstwa oraz osiąganych efektów produkcyjno-ekonomicznych w ramach zadania 5.0, została zawarta na wykonanie usługi „Przedstawienie danych liczbowych w ankiecie gospodarstwa”. Wykonanie usługi określono od 4.11 do 4.12.2024 r. za kwotę 1 800 zł brutto. Umowa była poprzedzona zbiorczym wnioskiem o zawarcie umów zlecenia z 29.08.2024 r.²⁵, zawierającym cel i uzasadnienie ich zawarcia oraz akceptacje na poszczególnych etapach jego rozpatrywania. Umowa była zawarta przed rozpoczęciem jej realizacji. Podpisany został protokół odbioru, wykonawca wystawił rachunek wraz z podpisaną ewidencją godzin wykonywania umowy zlecenia, który został prawidłowo rozliczony i wypłacono wynagrodzenie zgodnie z umową. Nie było opóźnień w odbiorze przedmiotu zlecenia. Zawarta umowa była związana z zadaniem dotacji i służyła jego realizacji.

Obie skontrolowane umowy zawierały postanowienia, które zabezpieczały interesy Instytutu i dotyczyły: zastosowania kary umownej i sposobu jej naliczania, wypowiedzenia umowy, dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych, zachowania poufności.

Zawarte umowy zlecenia były związane z realizacją zadań dotacji celowej, służyły jej realizacji, zawierały postanowienia zabezpieczające interes Instytutu oraz zostały prawidłowo odebrane i rozliczone.

2.4. Podróże służbowe, konferencje i szkolenia.

Do kontroli wybrano dokumentację związaną z 5 opłatami konferencyjnymi i 5 szkoleniami w ramach zadań dotacji celowej.

2.4.1. Opłaty konferencyjne:

- 1) w zadaniu 1.1 dla 1 pracownika oraz w zadaniu 1.2 dla 1 pracownika Instytutu za udział w XLVIII Międzynarodowym Seminarium Naukowo-Technicznym „Chemistry for Agriculture” w dniach 24-27.11.2024 r. w Karpaczu (2 x 2 644,50 zł),
- 2) w zadaniu 2.2 dla 3 pracowników za udział w konferencji pt. Nowe kierunki badań w inżynierii środowiska, energetyce i geodezji w Lublinie i Okunince w dniach 15-17.10.2024 r. (6 600 zł),
- 3) w zadaniu 4.1 dla 1 pracownika za udział w konferencji Narodowe wyzwania w rolnictwie w dniu 19.11.2024 r. w Katowicach (1 586,70 zł),
- 4) w zadaniu 5.0 dla 1 pracownika za udział w XXX kongresie SERiA pt. „Wyzwania dla rozwoju agrobiznesu i obszarów wiejskich” w Białej Podlaskiej w dniach 3-5.09.2024 r. (3 340 zł).

W odniesieniu do wszystkich powyższych opłat konferencyjnych kontrola ustaliła, że:

- wydatek był celowy, poprzedzony pismem dyrektora Instytutu o dokonanie przelewu za udział w danej w konferencji z informacją o pokryciu kosztów z określonego zadania dotacji, był przewidziany w danym zadaniu w poz. 5 - konferencje i obciążał koszty dotacji w tej pozycji, nastąpił w terminie zgodnym z umową dotacji, był dokonany przed rozpoczęciem realizacji zadania i wyodrębniony w ewidencji księgowej,

²⁵ Wniosek o zawarcie umowy dla 32 rolników prowadzących ankietę dot. organizacji gospodarstwa oraz osiąganych efektów produkcyjno-ekonomicznych.

- dokument księgowy był prawidłowo wystawiony (zgodnie z ustawą o rachunkowości) i opisany, prawidłowo dokonano płatności.

2.4.2. Usługi szkoleniowe:

- 1) w zadaniu 1.8 dla 2 pracowników za szkolenie dronowe NSTS-07 / BVLOS płatowce do 25 kg w dniach (15 000 zł); podpisano protokół zdawczo-odbiorczy potwierdzający zrealizowanie szkolenia,
- 2) w zadaniu 2.1 dla 2 pracowników oraz w zadaniu 4.2 dla 1 pracownika za szkolenie pt. Analizy wielowymiarowe (7 411,50 zł),
- 3) w zadaniu 6.1 dla 5 pracowników za szkolenie pt. Relacyjne bazy danych Postgres/PostGIS – analiza potencjału podaży biomasy w 2024 r. na poziomie krajowym i regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem upraw kukurydzy i rzepaku (15 600 zł); podpisano protokół zdawczo odbiorczy potwierdzający zrealizowanie szkolenia,
- 4) w zadaniu 6.2 dla 5 pracowników za szkolenie łączone podstawy + średniozaawansowany QGIS z elementami meteorologicznymi (12 000 zł); podpisano protokół zdawczo odbiorczy potwierdzający zrealizowanie szkolenia.

W odniesieniu do wszystkich powyższych usług szkoleniowych kontrola ustaliła, że:

- wydatek był celowy, przewidziany w danym zadaniu w poz. 5 – szkolenia i obciążeń koszty dotacji w tej pozycji, nastąpił w terminie zgodnym z umową dotacji, był dokonany przed rozpoczęciem realizacji zadania, wyodrębniony w ewidencji księgowej,
- dokument księgowy był prawidłowo wystawiony (zgodnie z ustawą o rachunkowości) i opisany, prawidłowo dokonano płatności.

Wydatki w zakresie opłat konferencyjnych i usług szkoleniowych były celowe, związane z realizacją zadań dotacji celowej i zostały prawidłowo opisane i rozliczone.

2.5. Zachowanie zasady konkurencyjności i gospodarnego dokonywania wydatków.

2.5.1. Instytut posiadał plan zamówień na rok 2024 zatwierdzony przez dyrektora. Plan zamówień został sporządzony na podstawie wykazu postępowań, jakie przewidują poszczególne jednostki organizacyjne Instytutu. W związku z otrzymaniem nowych środków w ramach dotacji celowej zaktualizowano Plan zamówień o uzyskane środki²⁶. Procedura planowania zamówień w 2024 roku realizowana była prawidłowo, według Regulaminu udzielania zamówień w IUNG²⁷. Podstawą wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia było wypełnienie elektronicznego wniosku, który podlegał akceptacji w systemie oraz wpisowi do rejestru.

2.5.2. Analizie i ocenie poddano 31 zamówień sfinansowanych z dotacji celowej.

Lp.	Przedmiot zamówienia	Data rozpoczęcia postępowania/data publikacji ogłoszenia	Przyjęty tryb postępowania	Liczba złożonych ofert	Kwota sfinansowana z dotacji celowej/ *całkowita wartość zamówienia brutto
1.	Piec do mineralizacji próbek Waga laboratoryjna Młyn tnący	1.08.2024 DZP.220.53.2024 Ogłoszenie nr 2024/BZP 00440532/01	na podstawie ustawy Pzp; postępowanie w trybie	6 podmiotów/ 10 ofert; 2 oferty odrzucono (1/niespełnienie warunków	99 999,00 11 000,00 30 000,00 25 997,80

²⁶ Pismo Działu Finansowo – Księgowego z 12.11.2024, znak: DFK.400.2.2024 do kierownika Działu Zamówień Publicznych.

²⁷ Zarządzenie nr 020.20/2022 z dnia 27.04.2022 r. Dyrektora IUNG – PIB w sprawie wprowadzenia zmian do regulaminu udzielania zamówień w IUNG – PIB.

	Młynek do mielenia prób Postępowanie pn.: Dostawa urządzeń laboratoryjnych dla IUNG-PIB w Puławach, w podziale na 6 części zamówienia		podstawowym bez negocjacji	zamówienia, 2/nieżłożenie w terminie przedmiotowego środka dowodowego)	223 271,74*
2.	Dostawa fabrycznie nowego samochodu osobowego typu pick-up dla IUNG PIB w Puławach	14.06.2024 DZP.220.60.2024 Ogłoszenie nr 2024/BZP 00367953	na podstawie ustawy Pzp; postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji	2 oferty	160 000,00 194 217,00*
3.	Zakup dronu o konstrukcji płatowca z oprzyrządowaniem	9.09.2024 DZP.220.91.2024 Ogłoszenie nr 2024/BZP 00490507	na podstawie ustawy Pzp; postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji	2 oferty	158 670,00
4.	Zakup oprogramowania ArcGIS desktop 10.8.2 dla IUNG PIB w Puławach	10.04.2024 DZP.220.43.2024 Ldz. 3752.2024	Zapytanie ofertowe BIP art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp	1 oferta	222 605,40
5.	Komputery 4 szt Zadanie 1.2.Komputer Zadanie 5.0. Komputery 2 sz. Dostawa sprzętu komputerowego oraz oprogramowania w podziale na 5 części zamówienia	12.07.2024 DZP.220.67.2024 Ogłoszenie nr 2024/BZP 00409580/01	na podstawie ustawy Pzp; postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji	8 podmiotów/ 19 ofert; odrzucono 5 ofert (w 3 przypadkach treść niezgodna z warunkami zamówienia, w 2 przypadkach nieżłożenie w terminie przedmiotowego środka dowodowego)	44 680,98 5 103,27 10 206,54 404 827,13*
6.	Zestaw uderowy	26.06.2024 NGO.210.1.2024 Ldz. 9993.2024	zapytanie ofertowe BIP oraz do 3 wykonawców art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp	1 oferta	45 999,01
7.	Serwer macierzy dyskowej Postępowanie pn.: Dostawa serwerów dla IUNG-PIB w Puławach w podziale na 4 części zamówienia	2.04.2024 DZP.220.40.2024 nr ogłoszenia 293080-2024 nr wydania Dz.U. S: 96/2024 data: 17/05/2024	na podstawie ustawy Pzp; postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego (UE)	1 podmiot złożył 2 oferty	66 420,00
8.	Serwer obliczeniowy Postępowanie pn.: Dostawa serwera dla IUNG-PIB w Puławach wraz z oprzyrządowaniem	11.09.2024 DZP.220.89.2024 Ogłoszenie o zamówieniu nr 2024/BZP 00494629	na podstawie ustawy Pzp; postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji	1 oferta	167 895,00
9.	Lekka sonda pneumatyczna	29.05.2024 NBAS.420.1.2024	zapytanie ofertowe wysłane do jednego wykonawcy	1 oferta	22 000,00

10.	System do pomiaru ewapotranspiracji w warunkach polowych Postępowanie pn.: Dostawa systemu do pomiaru ewapotranspiracji w warunkach polowych dla IUNG-PIB w Puławach	18.10.2024 DZP.220.104.2024	zapytanie ofertowe BIP art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp	1 oferta	228 890,70
11.	Osprzęt do specjalistycznego siewnika poletkowego obejmujący: zestaw redlic talerzowych i system wysiewu nawozów granulowanych	3.09.2024 NAE.210.26.2024	zgoda Dyrektora IUNG na odstąpienie od Regulaminu		98 390,16
12.	palnik, rurka centralna zamówienie pn.: Dostawa laboratoryjnych materiałów zużywalnych i szkła laboratoryjnego dla IUNG PIB w Puławach, w podziale na 6 części zamówienia	3.09.2024 DZP.220.87.2024 pakiet 3	zapytanie ofertowe BIP art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp	8 podmiotów 13 ofert, w jednej części postępowanie unieważnione – brak ofert	15 202,80
13.	opłata za wykonanie usługi informatycznej polegającej na rozszerzeniu funkcjonalności aplikacji INTER-NAW	16.05.2024 NŻN.210.70.2024	zapytanie ofertowe skierowane do 3 wykonawców art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp	3 oferty	36 900,00
14.	wykonanie opracowania dotyczącego stanu wiedzy na temat wykorzystania do produkcji nawozów organicznych, organiczno-mineralnych i środków poprawiających właściwości gleby wybranych odpadów	23.05.2024 NNP.411.1.2024	zgoda Dyrektora IUNG na odstąpienie od Regulaminu art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp		18 000,00 30 000,00*
15.	papier hydrowrażliwy Zamówienie pn.: "Dostawa szkła laboratoryjnego oraz laboratoryjnych materiałów zużywalnych i dla IUNG PIB w Puławach, w podziale na 6 części zamówienia	3.12.2024 DZP.220.120.2024 PAKIET 2	zapytanie ofertowe BIP art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp	7 ofert, w tym 1 złożona niezgodnie z wymaganiami	15 692,83
16.	wykonanie usługi wykorzystania dronów w rolnictwie	18.11.2024 NBA.420.12.2024	zapytanie ofertowe skierowane do 3 wykonawców	3 oferty	79 880,79 79 888,50*
17.	odzież ochronna	13.12.2024	rozeznanie rynku		4 000,00

18.	Zadanie 2.1. pendrive, myszy, klawiatury, słuchawki zadanie 4.1. pendrive, dyski zewnętrzne, myszy, klawiatury, głośniki, słuchawki Postępowanie pn.: Dostawa drobnego sprzętu i akcesoriów komputerowych"	24.09.2024 DZP.220.95.2024 Ogłoszenie nr 2024/BZP 00513193/01	na podstawie ustawy Pzp; postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji	4 oferty, odrzucono 1 ofertę (niezgodna z warunkami zamówienia)	3 721,90 7 814,88 114 971,18*
19.	naprawa mineralizatora mikrofalowego	14.11.2024	rozeznanie rynku		4 569,50
20.	usługa cateringowa dla uczestników konferencji naukowej nt.: "Zrównoważony rozwój i ochrona gleb w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym"	12.09.2024 L.dz.15507.2024	rozeznanie rynku		9 500,00
21.	sondy wilgotności gleby	11.09.2024 NGE.420.1.2024	zapytanie ofertowe BIP art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy	1 oferta	159 898,77
22.	wykonania usługi programowania nowo zakupionego serwera obliczeniowego	21.10.2024 NGE.420.4.2024	zapytanie ofertowe BIP	2 oferty	60 000,00
23.	obuwie i odzież ochronna	28.10.2024 L.dz.19543.2024	rozeznanie rynku		959,97
24.	urządzenia do monitorowania paliwa (6 szt.)	18.10.2024 NBA.420.4.2024	zapytanie ofertowe BIP	3 oferty	24 723,00
25.	siatka	25.04.2024 L.dz.5894.2024	rozeznanie rynku		13 205,28
26.	usługa badawcza pt.: „Założenie i prowadzenie doświadczeń polowych dotyczących oceny przydatności odmian zbóż ozimych do uprawy w warunkach produkcji ekologicznej”	22.02.2024 NAE.410.43.2024 L.dz.18564.2024	zgoda Dyrektora IUNG na odstąpienie od Regulaminu art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy		96 000,00
27.	naprawa komputera	29.07.2024	rozeznanie rynku		1 230,00
28.	notebooki	13.09.2024 DZP.220.93.2024 Ogłoszenie nr 2024/BZP 00498729/01	na podstawie ustawy Pzp; postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji	7 ofert, odrzucono 2 oferty (treść niezgodna z warunkami zamówienia, niezłożenie w terminie pełnomocnictwa dla osoby podpisującej ofertę)	14 933,43 73 095,21*
29.	głowica, uchwyt, próbnik do gleb, wyciągarka	18.10.2024 L.dz.17940.2024	rozeznanie rynku		10 683,78

30.	wykonanie usługi dotyczącej opracowania aplikacji z ankietą geolokalizacyjną	9.10.2024 NBA.420.2.2024	zapytanie ofertowe BIP art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy	3 oferty	40 000,00
31.	obuwie i odzież ochronna	10.12.2024 L.dz.21251.2024	rozeznanie rynku		670,02

W wyniku analizy dokumentów oraz pozyskanych wyjaśnień, stwierdzono że:

1) zamówienia nie zostały sztucznie podzielone;

Przyjęty tryb postępowania był adekwatny do zamówienia. Postępowania o udzielenie zamówienia ujęte w poz. 1, 5, 7 - objęte Pzp, oraz 12, 15 - prowadzone z wyłączeniem stosowania przepisów Pzp, stwarzały wykonawcom możliwość składania ofert częściowych. Natomiast postępowanie na zakup serwera macierzy dyskowej (poz. 7) prowadzone było w trybie przetargu nieograniczonego.

2) zakupy były realizowane według przyjętych w Instytucie zasad²⁸;

Podstawą ustalania wartości zamówienia było całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, Szacunkową wartość zamówienia ustalano po przeprowadzeniu analizy cen rynkowych.

Spośród 31 skontrolowanych zamówień przeprowadzono 28 postępowań z zastosowaniem zasady konkurencyjności:

- 8 na podstawie ustawy Pzp,
- 12 w trybie zapytania ofertowego,
- 8 po rozpoznaniu rynku²⁹; w 2 przypadkach dot. zakupu obuwia i odzieży ochronnej (poz. 23 i 33) dokonano zakupu bezpośredniego ze względu na wartość zamówienia.

Ponadto z wyłączeniem zastosowania zasady konkurencyjności przeprowadzono 3 postępowania, na podstawie zgody Dyrektora IUNG na odstąpienie od Regulaminu:

- zamówienie na zakup osprzętu do specjalistycznego siewnika poletkowego obejmujący zestaw redlic talerzowych i system wysiewu nawozów granulowanych (poz. 11) było uzasadnione koniecznością doposażenia wcześniej zakupionego siewnika w dedykowany do niego osprzęt, o ściśle określonych parametrach,
- wykonanie opracowania dotyczącego stanu wiedzy na temat wykorzystania do produkcji nawozów organicznych, organiczno-mineralnych i środków poprawiających właściwości gleby wybranych odpadów (poz. 14) możliwy do realizacji przez jednego wykonawcę – Instytut Ochrony Środowiska – PIB,
- usługa badawcza pt.: „Założenie i prowadzenie doświadczeń polowych dotyczących oceny przydatności odmian zbóż ozimych do uprawy w warunkach produkcji ekologicznej” (poz. 26), możliwa do realizacji jedynie przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

Na podstawie Regulaminu udzielania zamówień w IUNG-PIB, dyrektor może podjąć decyzję o odstąpieniu od zasad dot. procedowania zamówień, których wartość jest niższa od kwoty 130 tys. zł netto, m.in. w związku z wystąpieniem szczególnych okoliczności. We wszystkich

²⁸ Zarządzenie nr 020.20/2022 z dnia 27.04.2022 r. Dyrektora IUNG – PIB w sprawie wprowadzenia zmian do regulaminu udzielania zamówień w IUNG - PIB.

²⁹ Według Regulaminu udzielania zamówień w IUNG-PIB, w trybie rozeznania rynku można realizować zamówienia o wartości od 1 do 15 tys. zł netto; zakupy o wartości do 1 tys. zł netto – zakup bezpośredni.

trzech przypadkach została sporządzona notatka służbowa (pismo kierownika Zakładu) i zaakceptowana przez dyrektora Instytutu³⁰.

- 3) w opisie przedmiotu zamówienia i warunkach udzielenia zamówień nie zawarto zapisów ograniczających konkurencyjność;
Opisy przedmiotu zamówienia umożliwiały wykonawcom jednakowy dostęp do zamówienia i nie powodowały nieuzasadnionych przeszkód w ubieganiu się o udzielenie zamówienia. Były sformułowane w sposób jednoznaczny, wyczerpujący i zrozumiały. Nie odnosiły się do określonego producenta, znaku towarowego, patentu czy pochodzenia. Sformułowane warunki udziału w postępowaniu nie zawierały nadmiernych wymagań.
- 4) postępowania prowadzone były z zachowaniem przejrzystości i równego traktowania wykonawców;
Postępowania w trybie ustawy Pzp i zapytania ofertowe prowadzone były w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy zakupowej.
Zapytania ofertowe zamieszczane były na stronie zamawiającego w Biuletynie Informacji Publicznej. W czterech postępowaniach (poz. 6, 9, 13, 16) skierowano zapytanie ofertowe bezpośrednio do wykonawców, przy czym w postępowaniu na zakup lekkiej sondy pneumatycznej (poz. 9), zapytanie ofertowe skierowano do jednego wykonawcy. Możliwość taką przewidziano w § 12 ust. 1 Regulaminu udzielania zamówień (wnioskodawca zaprasza do składania ofert w miarę możliwości co najmniej 3 wykonawców).
- 5) zamawiający wyznaczył termin składania ofert z uwzględnieniem złożoności zamówienia oraz czasu potrzebnego na jego przygotowanie; termin na złożenie ofert w zamówieniach z dziedziny nauki (wyłączenie z art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp) we wszystkich skontrolowanych zamówieniach nie był krótszy niż 7 dni kalendarzowych od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu, tj. był zgodny z postanowieniami §15 ust. 5 Regulaminu udzielania zamówień;
- 6) kierownik zamawiającego oraz inne osoby wykonujące czynności w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy Pzp, złożyli oświadczenia z art. 56 ust. 4 ustawy Pzp;
- 7) we wszystkich przeprowadzonych postępowaniach wyłoniono wykonawcę oferującego najniższą cenę.

Przy wydatkowaniu środków z dotacji zachowano zasadę uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i gospodarnego dokonywania wydatków. Wybór wykonawców odbywał się w sposób przejrzysty i uczciwy, z uwzględnieniem różnych ofert dostępnych na rynku. Podejmowane przez Instytut działania świadczą o racjonalnym gospodarowaniu środkami publicznymi.

2.6. Kontrola merytoryczna oraz finansowo-księgowa wydatków.

Zbadane dokumenty księgowe dotyczące:

- zakupu urządzeń/aparatury,
- materiałów i wyposażenia,
- usług obcych,
- pozostałych kosztów bezpośrednich,

potwierdzały zasadność poniesionych wydatków, ich związek z realizowanymi zadaniami opisanymi w załączniku do umowy dotacji celowej na 2024 r., to, że mieściły się limitach określonych w odpowiednich pozycjach kosztorysu oraz że zostały dokonane w terminach objętych dotacją, również wynikających z aneksów do umowy dotacji.

³⁰ Daty i znaki pism podano w tabeli w poz. 11, 14, 26.

Dokumenty księgowe były wprowadzane do systemu DMS (Document Management System), w którym odbywało się ich zatwierdzanie i opisywanie przez kolejnych pracowników, zgodnie z ustaloną ścieżką: Kierownik Zadania, kierownik Zakładu/Działu, pracownik Działu Finansowo-Księgowego, Działu Zamówień Publicznych, Główny Księgowy/Zastępca Głównego Księgowego oraz Dyrekcja. W tym systemie potwierdzano również przeprowadzenie kontroli merytorycznej dokumentów oraz sprawdzenia ich pod względem formalnym i rachunkowym. Główna Księgowa dokonała dyspozycji środkami pieniężnymi zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zbadane dowody księgowe zostały prawidłowo wystawione (zgodnie z Rozdziałem 2 ustawy o rachunkowości art. 21 i 22) i prawidłowo opisane.

Płatności zostały dokonane w terminach, kwotach i na rachunki bankowe określone na rachunkach/fakturach.

W zakresie kontroli finansowej sprawdzanych dokumentów księgowych nie stwierdzono nieprawidłowości. Płatności były realizowane w terminie.

3. Działania informacyjne dotyczące zadań finansowanych z dotacji celowej.

W ramach dotacji celowej realizowane były przez Instytut zadania, których dotyczył obowiązek podjęcia działań informacyjnych wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych³¹.

1. Informacja na stronie internetowej Instytutu została umieszczona 24.06.2024 r. czyli 7 dni od podpisania umowy, na specjalnej podstronie dla zadań realizowanych z budżetu państwa do której dostęp jest możliwy ze strony głównej. Informacja była niepełna. Zgodnie z przepisami rozporządzenia, powinna zawierać: barwy i godło Rzeczypospolitej Polskiej, informacja o finansowaniu, rodzaj dotacji, nazwa zadań, ich krótki opis, wartość finansowania i całkowita wartość zadania oraz data podpisania umowy. Dwa ostatnie wymienione elementy, czyli całkowita wartość zadania oraz data podpisania umowy, nie zostały w niej zamieszczone³².
2. Informacje znajdujące się na profilu Instytutu na portalu społecznościowym facebook były niepełne i zostały opublikowane w sposób wybiórczy. Informacje widniejące na profilu dotyczyły jedynie cyklu szkoleń odbywających się w związku z realizacją zadania 1.3. (Racjonalne nawożenie). Podmiot wykonujący zadania finansowane z budżetu państwa jest zobligowany do podejmowania działań informacyjnych poprzez m.in. zamieszczenie odpowiednich postów na swoich profilach w internetowych serwisach społecznościowych. Obowiązek dotyczy wszystkich objętych finansowaniem zadań i projektów³³. Ponadto, wskazane wyżej informacje były niepełne, pozbawione elementów wymaganych przez rozporządzenie: barw i wizerunku godła Rzeczypospolitej Polskiej, wartości finansowania lub dofinansowania i całkowitej wartości zadania oraz daty podpisania umowy³⁴.
3. Tablic informacyjnych nie umieszczono w terminach określonych w rozporządzeniu.

³¹ Dz.U. z 2021 r. poz. 953.

³² § 7 ust. 1 pkt. 6 i 7 rozporządzenia.

³³ § 2 pkt. 3 rozporządzenia.

³⁴ § 7 ust. 3 pkt. 3 rozporządzenia.

Instytut zamontował tablice informacyjne. Ich rozmieszczenie nie zakłóca ładu przestrzennego ani funkcjonalności budynków. Montaż nastąpił w kwietniu 2025 r. Tymczasem rozporządzenie nakazuje umieszczenie takich tablic w miejscach realizacji zadań w zakresie zakupu środków trwałych w ciągu 14 dni od zakupu³⁵. Tablice zostały wykonane według wzoru wskazanego w przepisach rozporządzenia. Miały określone przepisami wymiary (40x60). Informacja zamieszczona na nich była niepełna – nie zawarto w niej nazw zadań ani daty podpisania umowy, choć zgodnie z przepisami powyższe elementy powinny być w niej uwzględnione³⁶.

4. Instytut nie przekazał informacji dotyczących plakatów informacyjnych, pomimo sformułowania pytania w tym zakresie przez kontrolujących.

IV. Zalecenia pokontrolne

Biorąc pod uwagę ustalenia i oceny przedstawione w *Wystąpieniu pokontrolnym*, zalecam Panu Dyrektorowi:

- 1) zapewnienie, że wydatkowanie środków pochodzących z dotacji celowych będzie realizowane wyprzedzająco, tj. przed rozpoczęciem lub na początkowym etapie realizacji zadania dotacji, a także że w pełni będzie służyć realizacji powierzonych zadań;
- 2) zachowywanie staranności w realizacji obowiązków informacyjnych zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu, w tym przestrzeganie terminów realizacji obowiązków informacyjnych.

Proszę Pana Dyrektora o przedstawienie, w terminie 30 dni od daty otrzymania *Wystąpienia pokontrolnego*, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Ponadto informuję, że od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Marek Cieśliński

Dyrektor Generalny

/podpisano elektronicznie/

³⁵ § 5 ust. 3 pkt. 3 rozporządzenia.

³⁶ § 5 ust. 1 pkt. 4 i 5 rozporządzenia.